

Kjære ven!

Tak for din tweede breve, som du meaa undskyldte mig meget, at jeg ikke har besvaret for, men jeg har været optaget med mangt og meget; den senere tid-ærlig mange bekymringer i anledning denne bygningen, - og saa en masse restaurerings arbejde paa et gammelt billede, som nuv. hadde solgt, (hvi fik det udsalg, tiden hos mig, og nu blev him udsolgt 2000 for det, og vilde sælge det, - men jeg syntes ikke det godt kunde sælges til fremmede, uden at det var bedre, - og saa skulde jeg faa 500 kr. for at gjøre billedet godt (trivial forsting)

Og jeg har strævet og stræbt for
at skabe kunst af det, - for at "skabe"
(gjøre noget af en ~~ret~~ ubekvem
materie); - det var særlig
for at hjælpe mor lidt, - hun
har mange vanskeligheder at
klare med gaarden og med paa-
tækt - bygning hui og her (og bare
1200 kr. i pension). -

Ja vindusglasset maa du have
mange tak for din ulei lighed
med - prøveme viser mig, at is
for det liggende tegvindas vedkom-
meude bør holde mig til det
tykkeste - ligeledes har^{is} taget
dit ræd under overvejelse angaa-
ende ridernes længde; - jeg har

og saa raadfort mig med en anden
" fægmand, - som sa, at glassets
styrke er størst, naar ruderne er
mest mulig kvadratisk \square , - jeg
har derfor tænkt mig at forandre
de allerede medtagne ^(og sprosser) sperrer og
tage bare 4 ruder i bredden =
for 6 og saa heller 3 ruder i læng-
den istedenfor 2, - derom faar
jeg undersøge nærmere i vinterens
løb, - foreløbig har jeg tækket
taget over med bordmaterialer, - da
det kan være lige godt at faa
alt glasmaterialit med en gang,
jag ~~har~~ har nemlig beregnet mere
glas end det omtalte tabvindue,
som du vil forstaa af vedtagne
tegninger, som jeg har rablet

net i en fart, og som ingenlunde
er korrekt, — meget er desuden
bare i tanken og kan muligens
blive anderledes under udførelsen
end paa forhånd projekteret. —

Omgaaende glasset, maa jeg have
udtrykt mig meget klodset, naar
du opfattede mig, som jeg vilde paa
dig som foreløbig betaler for glasset
(jeg) takker dig tusinde gange for dit gode hjertefag
— nei, — min mening var kun, at
noget maatte jeg gjøre mest med
at paa den del af tagvinduet
dækket, som var over den færdige
del af huset, og det var da et
spørgsmaal, om jeg skulde paa glas
over denne del allerede i høst,
eller jeg midlertidig skulde tilke
med andet materiale. —

II

Nu har jeg som sagt ordnet dette spørgsmål, og nu spekulerer jeg bare paa, om jeg skal paa glasset i vinter eller til vaaren; - det kunde jo være bra, at paa det og paa sneføre, da det er mykere behandling eller befordring da paa sleder end paa rogn, - ja selv paa bil, som just ikke altid er den mykeste befordring (særlig med lastebilerne). Paa den anden side har jeg tænkt mig muligens heden af, at glas-kar blive billigere til vaaren, - andre varer, (særlig jernvarer), er jo beqvemt at falde lidt i pris, - og i tilfælde af yderligere nedgang, var det jo bra at rente, - vinkeljern maa jeg ogsaa have, - og dette vil utvivlsomt

somt blive billigere; - Tæknungen
saavel som tømmere er jeg bange
for, at jeg tok akkurat paa den
dyreste tid - ja akkurat paa "top-
pen" af prisene; thi nu hører jeg,
at materialpriserne paa tømmer
holder paa at synke lidt, - jeg var
da lidt for tidligt inde - særlig
argter mig over, at jeg samtidig
kjøbte ind materialer til gulver
og vinduer og dører, - de to sidste
ting kunde iallefald godt være
udsat til væren, bordklædning
derimod, syntes jeg nok var nødven-
dig straks, - heldigvis havde jeg endel
gamle bord, som var meget bedre
end de nye elendige bord, som
koster rent skamueligt meget i
forhold til værdien. (heldigvis har jeg
endnu ikke indkjøbt
materialer til den østlige del)

Som du vil se af de vedlagte
tegninger, faar vi det ganske bra
med lustrum, - særlig prægtige køl-
tere, - - - hvis jeg da klear det
faa det hele gennemført efter
planen, - tegningerne kunde kanske
bruge nogen forklaring, som jeg skal
komme til, - men lad mig først,
mens jeg ønsker det, faa ndvise, at
du selvfølgelig ikke behøver at
spørge om tilladelse til at tage
Myslebust husene i brug til sou-
merenja straks om du vil, - men
det var bra du ndviste det mig,
thi det afgjorde en meget vigtig
ting: jeg var nemlig i begreb med
at rive dem, med for at bruge
materialerne til den nye byg-
ninger, - ja jeg var nok allerede
begyndt dermed, idet jeg har taget

begge altanerne nemlig plattingen
ovenfor huset (udenfor lofts døren)
og den egentlige altan nedenunder, -
det var forresten gjort væsentlig
af hensyn til alle de gutter, som
benyttede sig af altanen til at
komme ned paa loftet og riske
i mine bøger. Mørstenspiperne
var jeg ogsaa stærkt tænkt paa at
tage til det nye hus til, skorsten
ligesaa alle brandmurene og den
indre kjelder, hvor der er dobbelt
væg af mursten. Mursten er nemlig
saa dyrt nu, at den er umulig at
kjøbe, - i gamle dage kostede kjøring
og fragt mere end selve stenen, og
der er utrolig meget mursten der inde,
- bare peisen i kjøkkenet er flere
las, - imidlertid har jeg nu be-
stemt mig paa at lade alt staa
(ikke bare af hensyn til den altan)

saa du kan disponere det, naar du finder for godt, - men jeg faar sige det samme til dig, som til Høskildsen: at nogen husleie, vil jeg selvfølgelig ikke have, men hvis du for din egen bekvemmeligheds skyld vil tage op gulvet i det ene rum og lægge ned ny pakning, saa skal du faa lov til det, - (den gamle pakning blev nemlig ødelagt en vinter, da tagvinduet blev glemt og stod åbent halve vinteren. saa sne og regn trængte ned, og fodlovt islag dækket gulvet, som først blev optøiet efter flere dages fyring; samtidig med optøingen trængte da vandet ned i pakningen og denne har da "mængt" antagelig, saa der undertiden er en ubehagelig lugt, - særlig naar luften har stået åbent

en tid. Høskildsen fandt imidler-
tid ud, at han heller vilde bo i
den snigere luft og gjorde intet
med det, — hvis han vilde
spenderet $\frac{1}{2}$ dag til at samle 3-4
sække "kvitnose" og spenderet
arbejdsløn paa en mand for en dag,
ville det hele have været i orden
for 4aar siden, og da var arbejdsløn-
nen her kun 4kr., — og saa havde
han haft det meget luggeligere
begge gange, han var her; — nu
blir det vel værre med aarene, og
jig burde gjort noget med det i
sommer, — men da var arbejds-
løn uopdrivelig selv for 10 kr. pr.
dag for begyngsknydige, — nu om
vinteren er det umuligt at skaffe
"kvitnose", da den kun findes paa
fugtige steder, og paa slege steder

er her allerede tyk "tyle". —
Jeg er ogsaa bange for nu, at det
~~er~~ over gulvet saa vel som ~~stubbet~~
"stubbegulvet" ogsaa kan være begyndt
at muges, saa det er kanske bedst,
at jeg faar nedlagt nyt gulv engang
i vinter, og saa kan jeg bruge "sag-
mel" til pakning eller "ener hak"
(hakket ener-~~træ~~ altran), — det har
jeg nemlig brugt i mit nye hus, —
det har den fordel, at det aldrig blir
mugent, om vand fra vaskning og
lignende ~~skal~~ trænge ned i pak-
ningen, — ligeledes er det udmærket
mod mus og rotter, som ikke liker
ener ~~materialer~~; — men der skal en
uimåtelig masse ener til, naar man
skal banke det godt sammen.

Gulvplanker er frygtelig dyre nu, men
hvis de, som jeg antar, gaar ned i
vinterens løb, skal der være bleven
nedlagt nyt gulv til du kommer, —

og skulde det ikke ske, eller det
nede skulde blive glemt af mig,
saa haaber jeg, du og familie tager
ind hos os "gamlestuen" og i den
ferdige del af det nye hus - nogle
dage, medens vi reparerer eller lægger
med nyt gulv, - det vilde glæde
os, om dere vilde bo længer tid
ogsaa hos os her paa Stranden,
men jeg kan godt forstaa, at hvis
man skal have den rette glæde
af et sommerophold, maa man
have en del af tiden for sig selv,
alene med sin familie; - jeg har
alt talt med Foud, om at sørge
for en sikker mand til at sikre
dere melkeleverance, - men jeg er
red for den blir lidt dyr, - kanske
endog 40 öre pr. liter, - det maatte
vi nemlig give isommer, da vi ligger
paa fildsateren, - men saa kan

III

du til gjenkjeld spare meget paa
 anden maad her ved at fiske i
 Jølstervandet, - glem derfor ikke
 at forsyne dig med fiskefluer -
 (i første halvdel af sommeren bider
 fisken bedst ^(vinsort og) paa sort og rødt med
 lidt sølvtraad- eller (foran elven): - mørkt
 grønt med lidt rødt og sølv; - saant
 et par livid og graa fluer at bruge
 i "brarte stillen", - i anden
 halvdel af sommeren - (saant den
 hele sommer i Kjösnesfjorden) bider
 fisken bedst paa lys gul og rød og
 lysbrun flue med gultraad paa alle.
 Blaa fluer mytter ikke her.) -
 Kunne du saa faa et par "troldsløker"
 eller ^{helst} "djevlsløker" - "Schlukan has Kopf"
 saa var du fuldt udrustet i fiskeveien.
 Bilroute for sydsiden skal blive
 dig sendt i tide - bil gaar her
 nu ontrent dagligt.

Spekeflesket har jeg sendt bud til
manden om, men jeg tror helst,
vi denne gang bør tage det
tjem her paa gaarden og stille
det selv - for ikke at risikere
noget tyg beskjering, (som du
linsker var en del af spekket
skaaret bort paa de to skinkerne
i vaar, - det var ikke manden,
som har gjort, men hans gjerrige
kone, - det er jeg nu kommen under-
veir med). Jeg har forresten ikke
faaet noget svar endnu fra manden,
om han har slagtet eller skal
slagte i den naermeste fremtid,
og skulde det blive for lange,
maa vi helst finde en ny fleske-
mand, da flesket maa vare slagtet
for jul for at blive speget til
midtten af mai maaned, "naar

gjøben har gølet" (der er det omkring
midten af mai eller ofte ikke før den
17de mai). Forresten begynder det nu
at blive vanskeligt om flek, da
de fleste folk har gjort, som vi, og
har undladt at have gris i sommer,
da flekket gik saa ned i pris, og alt
fodeemsel samtidig gik saa op.

Ferskt flek "letner" næsten til den
halve vægt under spekningen, - (hvis
det skal være ordentlig færdig speket)
- og folk finder da ud, at det ikke
lønner sig at hauge op flek til
spekning, da de vanskeligt kan opdrive
henimod dobbel pris for det spegede
flek, - og der sælges derfor en masse
halvspeget flek til byerne, - ofte
flek, som ikke paa langt nær har
faaet den halve letning af det som
skal være. Derfor tror jeg, det er
tryggest nu at kjøbe ferskt flek og
hauge det op selv, - jeg skal sørge

for at det skal hange ^u "lyftigt"
i mit nye hus i vinter, — bare vi
nu faar fat i noget før jul. Vi kan
altid faa noget hos handelsmanden,
men da veed vi ikke, om hvor-
ledes prisen er gjødet; — for stærkt
gjødet fleck er aldrig godt, — særlig
hvis der er brøgt meget mais. —

Ja saa var det beskrivelsen af
huset med atelieret og dets belig-
genhed. Ja du tog nok fejl baade
du og din frue, hverken i svinger
eller ved flagstang (krogen) — For at
klargjøre beliggenheden har jeg
skisseret det op (tegning ^{N^o I}) fra
den ^{øst} "indre" side — seet ^{øst} "indenfor"
garen, — du husker kanske en liden
lyftt inde ved garen, — den sees nedast
i hjørnet til høire, — og siden du
nede ved flagstangen, har is forkortet

V

bakken op til denne lidt, for at
 faa den med, — og paa tegning
 N° 2 har jeg skisseret huset set
 "udenfra" (altsaa ~~uden~~ vestenifra) —
 eller nøyagtig betegnet, saa har jeg
 set huset fra et punkt straks
 nedenfor løen eller gjødselkjelleren
 og altsaa bent ovenfor "Gamlestova",
 som du ogsaa vil se til venstre nederst
 paa tegningen (helst skjult under bak-
 kekanten, som Kari faldt udfor, da hun
 "akket" paa spaden). Ogsaa paa denne
 tegning har jeg for orienteringens skyld
 taget med flagstangen; og bakken
 op til denne er her end ydeligere
 forkortet. Slik som den ser det paa
 denne tegning N° 2 staar huset altsaa
 næsten ~~med~~ ^(med nedtagelse af kjelleren) ~~uden~~ ^{men} der ser du intet til
 atelieret, — (kun lidt af altanen nedenfor
 dette). Paa tegning N° 1 ~~staar~~ ^{er} alt, som
 det skal blive, men bøjelig lidt af
 det ~~som~~ er færdigt, — omtrent halvdelen
 maaler, — og som før sagt, ved jeg

eller ikke, om alt bliver, som det er
projiceret, - særlig er jeg usikker med
hensyn til vinduene i atelieret; thi
det ^{for i brevet} omtalte takvindu er bare halv-
delen af gfaestaket, - anden halvdel
kommer paa den "indre" (østre) uferdige
del, - som bliver den bedste del af
hele projektet, hvis jeg klarer det da.
Som du kan kanske forstaa af tegning-
erne og særlig af grundridsene paa
tegnung N° 3, saa er huset bygget mel-
lem "Edhus" og "Nilsstova" eller drengestuen,
ja denne er endog over eller indbygget
i huset, - og den "lille (østre) altan" skal
endog gaa over mere end halve "Nilsstova";
den nordlige større altan er endog
færdig ~~og~~ (for den dels vedkommende
som ligger i nord for atelieret) - derfra
kan du se, der er en herlig udsigt,
og saa kommer vi lige ind i kronen
paa baggen, naar vi sidder der oppe.
Men-men - ja det blir vel med mig
som med hui mand i "skriften", som

begjærte at lægge og ikke magtede at
fildføre det, - værst blev det om cementen,
men jeg har hørt om at få lidt kredit hos
Neumann, - og han har ikke opført sig
gierastlig over for mig i allefald; thi da
jeg kom til at nævne for Meyer at Neu-
mann engang havde fået noget af mig vel
billigt, saa sendte han dengang penge
til mig (da Meyer fortalte ham dette),
og han skrev, at han vilde, at jeg skulde
være helt fri med betalingen; selv
om han havde betalt det, som forlangtes,
saa vilde han dog lægge paa, naar
han forstod, at jeg havde "forsøgt" mig.
Den halve tønde, som jeg nu fik, - var bare
for at støbe "sko" omkring "föttern" eller
stolperne, som huset staar paa; - til
vaeren trenger jeg mindst 15 - 20 tønder
til den store kjilderetage, som bliver
(ca 8 x 8 m.)
ca 12 x 12 alen; - bare til ^{kjalden} gulvets
vil altsaa gaa megen cement, og enda
mere vil der gaa til de høie vægge i
kjelderetagen; - selve grundmurens maatte

vi over en maunds dybde ned i jorden
med, førend vi fandt fast grund, og den
tog $2\frac{1}{2}$ maunders arbejde for 2 mand;
jeg kunde godt lavet en kjelder
under den projicerede ^{kjeldretage} ogsaa, men
da var jo huset blevet paa 4 etager,
derfor har jeg fyldt op i høide med
gründruinen med "julk" og meningen
er at "støbe" væggen i kjeldretagen
af cement, og støbe ind "stolperne" som
huset nu staar paa. Nei nu har jeg
nok plægt dig mere end nok med
denne bygningen, - men en ting maa
jeg allert plæge dig med: Jeg vilde nem-
lig gjerne have en megit stor udstær
lodret staaende rute i den ^(støbe) indre del af
atteliere; hvor stor tror du. Andersen
kan skaffe en glasrute af den tynde sort,
og hvor stor af den tykke? - helst vilde
jeg til dette have den tynde - da jeg vilde
studere ting inde gjennem denne rute
som altsaa maatte være gjennem

VT

U. B. BERG

Ms. 18083

rigtig, saa at jeg kunde se ting og
figurer, som stod oppe i bakken
eller paa den „lille altar“ — (derfor
altsaa den antagelig uforstaaelige
form paa attiliens østside — den
er nemlig umulig at anskuelig gøre
ved tegning, — (den blir ogsaa kanske
kelt anderledes end tænkt), bedst
vil det forståes fra tallet (se tegning ^{no. 3})

Paa tegning I er alt glas mærket med
tre streger overkrydsede af to andre streger
saaledes altsaa og den „store“ rute
er mærket med R — om jeg ^{skal} faa denne
retvinklet eller skjævt overkaard, er
jeg heller ikke sikker paa, men naar
jeg fik vidt, hvor stor denne rute
kunde skaffes, kunde jeg beregne, hvor
meget den maatte skæres skjeres i begge
ender, det blev da en lignende form
som dette her: Men det lönede

sig da kanske bedre at have den retvink-
let og heller legge til to triangler paa
hver side, saaledes som de punkterede
linjer antyder; men da blev det igjen
noget kluss med sprosserne, som maatte
være mellem disse triangler og glaseruten,
Ja nu faar det være nok. 'Njer du vel,'
Nuster du i gamle dage, da du saa mine
barnetegninger - og gav mig den første
opmintring - jeg var vel 14-15 aar den-
gang; - jeg havde tegnet efter Kittelsen's
"Hindemordet" og du morred sig over
tegningerne, som du vistnok ikke fandt
korrekte (som kopi); men du syntes, jeg havde
de opfattet Kittelsen paa en personlig maate
ja mine tegninger var endog karrikatur af
Kittelsen's karrikaturer mente du; - jeg har
tilladt mig at benytte disse frie kopier som
indpaknings papir til disse "hvis projekter", om du
eller dine børn kunde have nogen forvilder af
dem. jeg skulde lavet et slægt bånd paa dem men
mangler materialer. Hvis om kort tid kommer og vær du
selv mest tilfreds fra din Niborai